

PM 2007:54 RI (Dnr 006-634/2007)

Stadens representation i Stockholmsregionens Europakommitté

Borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande

1. Stockholms stad beslutar för egen del, samt föreslår Kommunförbundet Stockholms län samt Stockholms läns landsting besluta följande.
 - a. Stockholmsregionens europakommitté återinkallas.
 - b. En översyn görs av avtalet från 1996 när europakommittén bildades och ett nytt avtal tecknas.
 - c. Antalet ledamöter i europakommittén utökas till 10.
 - d. Ett presidium till europakommittén inrättas i enlighet med förslaget i denna promemoria.
 - e. En extrastämma inkallas för den ekonomiska föreningen i syfte att utse nya ledamöter och ersättare.
2. Staden föreslår europakommittén besluta att Stockholms stad leder kommitténs arbete.
3. Stadens ledamöter i europakommittén utses i enlighet med följande: Till ordförande Kristina Axén Olin (m), till 2:e vice ordförande XXX (s), till ledamöter Ulla Hamilton (m) samt XXX (s).
4. Stadsdirektören får i uppdrag att utse stadens representanter i den ekonomiska föreningens styrelse.

Föredragande borgarrådet Kristina Axén Olin anför följande.

Ärendet

Stockholmsregionens europakommitté (SEU), som ägs och styrs av Stockholms stad, Kommunförbundet Stockholms län (KSL) och Stockholms läns landsting, består dels av en politisk kommitté, dels av en ekonomisk förening.

Sedan 2002 har den politiska kommittén inte sammankallats. Styrningen av SEU har sedan 2002 istället skett genom den ekonomiska föreningens styrelse. Därmed har diskussioner kring EU-policyfrågor eller gemensamma ståndpunkter i syfte att påverka EU:s institutioner och/eller regeringens arbete med bäring på EU-frågor, inte förts.

Stadsledningskontoret anser att stockholmsregionen behöver en samlad röst kring EU-policyfrågor om påverkansarbetet ska bli effektivt. SEU-kommittén bör därför återinkallas för att återigen kunna vara stockholmsregionens diskussions- och förankringsforum för Europafrågor.

För att få en tyngd och en bredd i den regionala diskussionen kring gemensamma uppfattningar i EU-policyfrågor, bör kommitténs sammansättning utökas från de ursprungliga 3+3+3 ledamöterna till 4+3+3 ledamöter. Dessutom föreslås ordförande tillsammans med två vice ordförande utgöra kommitténs presidium. Staden bör axla ordförandeskapet och därmed ledarskapet i regionen för den politiska diskussionen kring EU-policyfrågor. Kommittén sammanträder i Stockholm.

Genom att flytta den politiskt styrande delen av verksamheten från den ekonomiska föreningens styrelse till kommittén, skulle styrelsen för den ekonomiska föreningen kunna ändra karaktär. En tjänstemannastyrelse där ägarna tillsätter ledamöter och ersättare med specialistkompetens skulle tillföra verksamheten den kompetens som annars måste upphandlas utifrån.

Beredning

Ärendet har initierats av stadsledningskontoret.

Mina synpunkter

Det behövs en samlad röst som kan föra regionens talan i policyfrågor gentemot EU. SEU-kommittén kan och bör fylla den funktionen. Kommittén ska diskutera och forma regionens gemensamma syn i EU-policyfrågor samt formulera gemensamma ståndpunkter i syfte att påverka EU:s institutioner och/eller regeringens arbete med bäring på EU-frågor.

Förhandlingar har skett rörande antalet platser samt fördelningen av platserna i kommittén mellan partierna i Stockholms län med grund i valresultatet 2006. Den fördelning som föreslås är:

Stockholms stad: två ledamöter från moderaterna och två ledamöter från socialdemokraterna.

Stockholms läns landsting: en ledamot från moderaterna, en ledamot från socialdemokraterna och en ledamot från folkpartiet.

Kommunförbundet i Stockholms län: en ledamot från moderaterna, en ledamot från socialdemokraterna och en ledamot från folkpartiet.

Jag har inget att erinra gentemot förslagen fördelning, vilken tagits fram av partierna.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande

1. Stockholms stad beslutar för egen del, samt föreslår Kommunförbundet Stockholms län samt Stockholms läns landsting besluta följande.
 - b. Stockholmsregionens europakommitté återinkallas.
 - c. En översyn görs av avtalet från 1996 när europakommittén bildades och ett nytt avtal tecknas.
 - d. Antalet ledamöter i europakommittén utökas till 10.
 - e. Ett presidium till europakommittén inrättas i enlighet med förslaget i denna promemoria.
 - f. En extrastämma inkallas för den ekonomiska föreningen i syfte att utse nya ledamöter och ersättare.
2. Staden föreslår europakommittén besluta att Stockholms stad leder kommitténs arbete.
3. Stadens ledamöter i europakommittén utses i enlighet med följande: Till ordförande Kristina Axén Olin (m), till 2:e vice ordförande XXX (s), till ledamöter Ulla Hamilton (m) samt XXX (s).
4. Stadsdirektören får i uppdrag att utse stadens representanter i den ekonomiska föreningens styrelse.

Stockholm den 14 mars 2007

KRISTINA AXÉN OLIN

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

ÄRENDET

Stockholms stad, Kommunförbundet Stockholms län (KSL) och Stockholms läns landsting skrev våren 1996 ett avtal om att bilda *Stockholmsregionens europakommitté* (SEU). Syftet skulle vara att åstadkomma samordning, samverkan och största möjliga effekt av olika aktiviteter som parterna vidtog.

Enligt avtalet skulle kommittén, som bestod av 3 ledamöter från respektive huvudman jämte regionens representanter i EU:s regionkommitté, vara ett forum för informationsutbyte och ett instrument för att åstadkomma gemensamt uppträdande från regionen gentemot EU-institutionerna och i marknadsföringen av regionen. Av det ursprungliga avtalet framgick att även andra organisationer än huvudmännen skulle bjudas in i arbetet för att sammantaget förstärka regionens EU-positionering. Sedan 1998 är därför Mälardalsrådet adjungerad till kommittén.

Av formella skäl (för att kunna hantera kontorsorganisationen i Bryssel) bildades Stockholmsregionens Europakommitté ekonomisk förening. I föreningen hanterades till att börja med, i enlighet med intentionerna, enbart de formella frågorna medan de politiska sköttes inom kommittén. Numera hanteras alla frågor i styrelsen för föreningen, som under år 2004 också fick reviderade stadgar.

De reviderade stadgarna innebar en något annorlunda formulering av verksamhetens ändamål, även om det i sak inte innebar någon förändring av de ursprungliga syftena med bildandet av SEU. Enligt stadgarna har föreningen till ändamål att främja medlemmarnas ekonomiska intressen – och därmed Mälardalsregionens intressen – genom att tillhandahålla medlemmarna informations-, nätverks-, projektstöds- och liknande tjänster som rör regionens förhållande till Europeiska Unionen, Ryssland och Europa i övrigt. Verksamheten skall bedrivas, och tjänster kan säljas, allt inom ramen för den legala kompetensen för medlemmarna. Föreningen kan även ha representationskontor inom det nämnda verksamhetsområdet.

Sedan år 2000 har SEU en sammanhållen kontorsorganisation som numera leds från Bryssel-kontoret där VD är stationerad. Kontor finns härutöver i såväl Stockholm, där kontoret är samlokaliserat med KSL, som S:t Petersburg, eftersom SEU år 2003 övertog ansvaret för Stockholms stads tidigare kontor och verksamhet där, samt fr.o.m. våren 2006 även i Warszawa i Polen.

Politiska frågor som behandlats inom SEU är bl.a., regionens Östersjöstrategi och samarbetet med och inom olika samarbetsorganisationer i området som t.ex. BSSSC (Baltic Sea States Subregional Cooperation), EU:s vitbok om nya styrformer inom EU (New governance), EU:s forskningsprogram m.m. SEU har under årens lopp även behandlat ett antal frågor som handlat om samlad regional positionering gentemot EU inom några politikområden. Jämfört med de grundläggande tankarna med SEU är det dock på detta område som det återstår mest att göra.

Ekonomi

SEU finansierades från början enbart med medel från Stockholms stad och landstinget men efter några år kunde även KSL frigöra medel på samma nivå som landstinget. Stockholms stad bidrar dock fortfarande med ett något högre belopp. Finansieringen sker numera även med medel från Mälardalsrådet och via de serviceavtal som finns med Uppsala, Västmanland, Södermland och länsstyrelsen i Stockholms län.

Bidraget från huvudmännen har under hela den gångna 10-årsperioden legat fast med samma belopp förutom den höjning av Stockholms bidrag som skedde i samband med övertagandet av kontoret i S:t Petersburg. Stockholm har under de senaste åren bidragit med 4,5 miljoner, landstinget och KSL med 3 miljoner var, dvs. tillsammans 10,5 miljoner kronor. För 2007 gäller en återgång till de ursprungliga 4 miljonerna för staden samtidigt som landstinget och KSL bidrar med 3 miljoner vardera.

Till detta lades redan i samband med att Mälardalsrådet adjungerades till SEU 1998 ytterligare 0,5 miljoner kronor och senare har tillkommit ersättningar enligt de serviceavtal SEU tecknat samt uthyrningar i Bryssel till Riga och nu även UBC, Union of Baltic Cities. De beräknade totala fasta intäkterna uppgår därmed inför 2007 till ca 12 miljoner kronor.

Styrelsen

Stockholmsregionens Europakommitté bestod tidigare av tre ledamöter från vardera huvudman samt fyra adjungerade ledamöter. De adjungerade var dels regionens tre representanter i EU:s Regionkommitté, dels en ledamot från Mälardalsrådet (se ovan).

Utöver kommittén hade den ekonomiska föreningen en styrelse med ordinarie ledamöter samt ersättare från de tre huvudmännen.

Arbetet i SEU, jämfört med perioden 1998 – 2002, har ändrats både vad gäller styrningen av organisationen samt inriktningen på styrelsens arbete.

Under perioden 1998 – 2002 var Stockholmsregionens Europakommitté en av de tyngsta politiska församlingarna i regionen. Finansborgarrådet Carl Cederschiöld var ordförande, finanslandstingsrådet Ralph Lédel ledamot, KSL:s ordförande Erik Langby likaså samt flera ledande politiker i övrigt, t.ex. Vanja Edwinson från KSL, Ingela Nylund Watz från landstinget, Erik Nilsson från staden, Margareta Olofsson från staden, Elwe Nilsson från landstinget och Åke Hillman från Mälardalsrådet.

Vid den här tidpunkten diskuterades regionens gemensamma syn i EU-policyfrågor och det gemensamma arbetet med att lobba för ett starkt lokalt och regionalt inflytande i EU:s framtida konstitution.

Under förra mandatperioden (2002-2006) sammankallades aldrig själva kommittén och istället infördes en ordning där styrelsen för den ekonomiska föreningen adjungerade ledamöter. Då fördes heller inte diskussioner kring EU-policyfrågor eller gemensamma ståndpunkter i syfte att påverka EU:s institutioner och/eller regeringens arbete med bäring på EU-frågor.

I den nuvarande styrelsen för SEU:s ekonomiska förening finns följande ledamöter:

Stockholms stad:

Catharina Tarras-Wahlberg (s), ordförande

Margareta Olofsson (v), ledamot

Lotta Edholm (fp), ersättare

Stockholms läns landsting:

Chris Heister (m), ledamot

Christina Tallberg (s), ledamot

Bengt Cedrenius (mp), ersättare

Kommunförbundet Stockholms län:

Erik Langby (m), ledamot

Ann-Marie Högberg (s), ersättare

Mats Hasselgren (fp), ersättare

Adjungerade ledamöter är:

En representant för Mälardalsrådet

Regionens representanter i EU:s regionkommitté

Därutöver har från gång till gång adjungerats följande:

Samtliga servicepartners (Uppland, Västmanland, Södermanland, länsstyrelsen i Stockholms län)

Sedan två år tillbaka har huvudmännen ändrat arbetsfördelningen mellan sig och SEU-organisationen. Grundprincipen är numera att det som kan göras från Stockholm, görs av huvudmännen och det som enbart kan göras i Bryssel, S:t Petersburg eller Warszawa, görs av SEU.

Det betyder bl.a. för stadens del att internationella avdelningen sedan 1 januari 2006 bevakar EU:s initiativ och meddelanden, uppmärksammar verksamheterna på de initiativ som kan beröra staden och handlägger internt inom staden de initiativ som kan beröra staden ur ett stadsövergripande perspektiv. Det betyder också att internationella avdelningen från 1 januari 2007 kommer att svara för en central servicefunktion, gentemot verksamheterna, som ger stöd inom EU-projektområdet.

Genom att huvudmännen – som har kunskap om organisationernas ansvarsområden och struktur - bevakar policyfrågorna centralt, kan SEU svara för specialistkunskap och lobbying på plats. Det innebär också att EU-policyfrågorna kan beredas av huvudmännen enligt ordinarie tjänstemannastruktur, vilket aktualiserar behovet av en kommitté där diskussioner förs kring EU-policyfrågor och liknande frågor av politisk karaktär. Om SEU-kommittén återinkallas kan den återigen – och i enlighet med de ursprungliga intentionerna - bli regionens politiska diskussions- och förankringsforum för Europafrågor.

BEREDNING

Ärendet har initierats av stadsledningskontoret.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 19 februari 2007 är i huvudsak av följande lydelse.

EUs policyarbete berör närmare 60 procent av de frågor som kommunerna och landstingen i Sverige arbetar med. Många beslut som fattas i Bryssel har en direkt påverkan på stadens verksamheter och ekonomi. I och med Sveriges medlemskap i EU är dessa policyfrågor att betrakta som inrikespolitik och staden har därmed en skyldighet att bevaka sina medborgares intressen. Samtidigt behövs en samlad Stockholmsregional röst om påverkansarbetet ska bli effektivt. SEU-kommittén bör därför återinkallas för att återigen kunna vara Stockholmsregionens diskussions- och förankringsforum för Europafrågor.

För att få en tyngd och en bredd i den regionala diskussionen kring gemensamma uppfattningar i EU-policyfrågor, bör kommitténs sammansättning utökas från de ursprungliga 3+3+3 ledamöterna till 4+4+3 ledamöter. Dessutom föreslås ordförande tillsammans med två vice ordförande utgöra kommitténs presidium. Utifrån valresultatet 2006 skulle sammansättningen bli 7 för majoriteten och 4 för oppositionen enligt följande:

Stockholms stad

Ordförande (majoritetsrepresentant)

Ledamot (majoritetsrepresentant)

Ledamot (majoritetsrepresentant)

Ledamot (oppositionsrepresentant, 2:e vice ordförande)

Landstinget

Ledamot (majoritetsrepresentant, 1:e vice ordförande)

Ledamot (majoritetsrepresentant)

Ledamot (oppositionsrepresentant)

Ledamot (oppositionsrepresentant)

KSL

Ledamot (majoritetsrepresentant)

Ledamot (majoritetsrepresentant)

Ledamot (oppositionsrepresentant)

Adjungerade ledamöter

En representant för Mälardalsrådet
Regionens representanter i EUs regionkommitté

En gång per år utökas kommittén med ytterligare följande adjungerade:

En adjungerad per servicepartner (Uppland, Västmanland, Södermanland, länsstyrelsen i Stockholms län)

Styrelsen i SEUs ekonomiska förening, har som sitt huvuduppdrag att sköta de formella frågorna av mer administrativ art, kring verksamheterna och kontoren i Bryssel, S:t Petersburg, Warszawa och Stockholm. Denna uppgift ställer krav på specialistkompetens av tjänstemannakaraktär eftersom verksamheterna bedrivs i geografiskt och juridiskt olika områden. Genom att flytta den politiskt styrande delen av verksamheten från den ekonomiska föreningens styrelse till kommittén, skulle styrelsen för den ekonomiska föreningen kunna ändra karaktär. En tjänstemannastyrelse där ägarna tillsätter ledamöter och ersättare med specialistkompetens skulle tillföra verksamheten den kompetens som annars måste upphandlas utifrån.

Den ekonomiska föreningens tjänstemannastyrelse bör enligt stadgarna vara:

Stockholms stad

Ledamot
Ledamot
Ersättare

Landstinget

Ledamot
Ledamot
Ersättare

KSL

Ledamot
Ersättare
Ersättare

För att en ändring ska ske av styrningen av SEU, måste en stämma hållas. Enligt stadgarna för den ekonomiska föreningen ska kallelse till föreningsstämma ske skriftligen per post och sändas ut tidigast fyra veckor före samt senast två veckor före ordinarie stämma och senast en vecka före extra stämma. En extrastämma kan också ske per capsulam.

Vad beträffar kommittén kan den sammankallas så snart ägarna har gjort en översyn av avtalet från 1996, tecknat ett nytt avtal samt utsett sina representanter.